

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 132 249/99-12005
Signatura: bm3ks101

Oblastní pracoviště č. 13
Okresní pracoviště Olomouc

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní umělecká škola Vladimíra Ambrose Prostějov Kravařova 14, 796 01 Prostějov
IZO:	102 591 687
Identifikátor ředitelství:	600 120 627
Ředitelka školy:	Mgr. Eliška Kunčíková
Zřizovatel:	Město Prostějov, nám. T. G. Masaryka 12-14, 796 42 Prostějov
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Prostějov, Vojáčkovo nám. 5, 796 40 Prostějov
Termín inspekce:	9. - 11. března 1999
Inspektoři:	Mgr. Naděžda Ostránská, PhDr. Antonín Bařinka, Mgr. Libor Buchta, Mgr. Stanislava Juchelková, Mgr. Miroslav Straka
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Personální dokumentace, třídní knihy pro skupinové vyučování, rozvrh hodin podle žáků a vyučovaných předmětů, protokoly o přijímání žáků, školní řád, časové tematické plány učiva, individuální studijní plány, záznamy z hospitací, archiv žakovských prací, výroční zpráva

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Základní údaje o škole:

Škola má v současnosti 1327 žáků. Realizuje výuku přípravného a základního studia I. a II. stupně, studia pro dospělé **v oboru hudebním, výtvarném a literárně dramatickém**, přípravného a základního studia I. a II. stupně **v oboru tanečním**.

V minulém školním roce došlo ke změně vedení školy. Ředitelka školy byla na základě konkurzního řízení do funkce jmenována Městským úřadem Prostějov, a to k datu 1. 8. 1998

1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti

Budova kmenové školy je umístěna v centru Prostějova. Zde probíhá výuka všech oborů. Kromě výuky v kmenové škole je vyučován hudební a výtvarný obor na šesti odloučených pracovištích, a to převážně v budovách prostějovských základních škol, a pěti pobočkách základní umělecké školy (Otaslavice, Určice, Ptení, Olšany a Vrbátky).

Materiálně-technické podmínky kmenové školy:

Hudební obor má k dispozici 28 učeben vybavených klavíry nebo pianiny. Prostorové podmínky pro individuální výuku jsou dostačující. Škola v současné době nemá potřebné učebny pro výuku souborové a orchestrální hry. Prostory by měla získat plánovaným přemístěním výtvarného oboru na detašované pracoviště. Vybavení učebny hudební nauky didaktickými pomůckami je na standardní úrovni. Nástrojový archiv je dostačující a dle finančních možností školy doplňován (v poslední době zejména o dechové nástroje). Začínajícím žákům jsou hudební nástroje zapůjčovány. Archiv notového materiálu je rozdělen učitelům podle nástrojového zaměření a je průběžně doplňován. Učebny hudebního oboru jsou funkčně a vkusně zařízeny. Variabilně projektovaný hudební sál umožňuje realizovat koncerty i divadelní představení. Sál je vybaven dvěma koncertními křídly. Pro účely archivace záznamů koncertů, představení a výstav je často využívána videokamera. Vybavení školy nahrávací technikou je na velmi dobré úrovni.

Prostorové podmínky výtvarného oboru jsou vyhovující. Vybavení nábytkem, technikou, modely, pomůckami, potřebami, odbornou literaturou a dalším zařízením je dostačující pro plnění osnov výuky kresby, malby, grafiky, dekorativních činností a modelování. Učitelé mohou využívat vedle standardních pomůcek i počítač s grafickým programem. Žáci mají při výuce k dispozici dostatečné množství materiálu a pomůcek potřebných pro aktuální výtvarnou činnost.

Taneční sál obdélníkového tvaru není prostorově zcela vyhovující, zejména pro žáky vyšších ročníků. Klavír, který zde byl umístěn pro účely korepetic, zabírá velkou část potřebného prostoru. Vybavení odpovídá standardním podmínkám. Sál je využíván rovněž k výuce pohybové přípravy žáků literárně dramatického oboru. Tento obor má ve škole k dispozici dvě prostornější učebny, dále sklad kostýmů a rekvizit. Vybavení oboru je dostačující.

Materiálně-technické podmínky pro výuku jsou vzhledem k vzdělávacímu programu na spíše nadprůměrné úrovni.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

V rozvrhu hodin a školním řádu nebyly zjištěny nedostatky. Prostředí pracoven a dalších prostor školy, kde jsou vystavovány žákovské práce, působí esteticky. Dodržování didaktických zásad při výuce, volba vhodných forem práce a inspirativních námětů, účast žáků na soutěžích a výstavách jsou pro žáky motivující a podporují jejich sebevědomí. V oborech vyžadujících preventivní lékařské vyšetření jsou respektovány zdravotní dispozice žáků a doporučení odborných lékařů.

Přetěžování žáků neúměrnými požadavky vzhledem k jejich věku a schopnostem nebylo v průběhu inspekce zjištěno.

Nedostatky byly zjištěny v tanečním oboru. Součástí tanečního sálu je šatna žáků, do níž je možno vstoupit pouze přes učebnu. Žáci svými příchody narušují probíhající výuku a prochází učebnou nepřezutí.

Psychohygienické podmínky jsou vzhledem k převaze pozitiv hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Ve škole působí celkem 51 pedagogický pracovník (37 interních, 14 externích). Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené příslušnou právní normou splňuje 40 učitelů, tj. 78 % z celkového počtu. Taneční obor je vyučován učitelkou bez odborné a pedagogické způsobilosti (důchodkyní), která však získala dostatečnou odbornou praxi v olomouckém divadle. Učitel literárně-dramatického oboru si doplňuje vzdělání studiem filozofické fakulty. Pedagogický sbor je stabilizován.

Přehled výuky s odbornou způsobilostí v jednotlivých oborech:

	celkem vyuč. hodin	z toho počet hodin vyučovaných s odbornou způsobilostí	vyjádřeno v %
odd. klávesových nástrojů	309	216	70 %
hra na varhany	2	2	100 %
elektronické klávesové nástr.	21	21	100 %
odd. smyčkových nástrojů	124	123	99 %
odd. dechových nástrojů	191	159	83 %
odd. bicích nástrojů	11	11	100 %
akordeonové oddělení	46,5	44,5	96 %
odd. strunných nástrojů	75	75	100 %
odd. pěvecké	39	39	100 %
sborový zpěv	4,5	0	0 %
hudební nauka	29	29	100 %
korepetice	5*	-	-
hudební obor celkem	852	719,5	84 %
taneční obor	20	0	0 %
korepetice	18*	-	-
výtvarný obor	89	81	91 %
literárně-dramatický obor	30	0	0 %
celkem	991	800,5	81 %

pozn. vyučované hodiny s označením * nejsou započítány

Personální podmínky jsou vzhledem k vysokému procentu pedagogických pracovníků s odbornou a pedagogickou způsobilostí hodnoceny jako nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Namátkovou kontrolou dokumentace, průběhu a výsledků vzdělávání bylo zjištěno, že učební plány a učební osnovy jsou s výjimkou dvou skupin výtvarného oboru plněny. V těchto dvou skupinách, vedených pod názvem řezbářství, jsou žáci vyučováni pouze předmětům řezbářství a přípravná kresba. Předmět řezbářství však nepatří do předmětové skladby a ostatní povinné předměty nejsou do výuky zařazeny.

Učební osnovy jsou s výjimkou dvou skupin výtvarného oboru plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Hudební obor

Hra na smyčcové nástroje

Všichni učitelé sledovaných vyučovacích lekcí mají potřebnou způsobilost, odbornou i pedagogickou. Jsou v dostatečné míře informováni o moderních vyučovacích postupech, které také při výuce uplatňují. V souladu s nároky na výuku hry smyčcových nástrojů kladou - zvláště v nižších ročnících - přiměřený důraz na rozvoj základních funkcí (držení nástroje, postavení rukou, uvolněný pohyb při hře apod.). Na tomto zvládnutém elementárním základu pak ve vyšších ročnících rozvíjejí kvalitativně vyšší dovednosti, které patří do technického a výrazového rejstříku hry na smyčcové nástroje (např. vedení smyčce a tvorba plného tónu, funkce pravé ruky při výměně u žabky, hra a výměna poloh aj.). Užívají přitom osvědčeného studijního materiálu (Ševčíkovy opusy, Krůčkovy etudy). Ve všech hospitovaných hodinách věnovali učitelé dostatečnou pozornost intonaci a rytmickému členění. Potřebný prostor dostaly pečlivě vybrané přednesové skladby stupněm obtížnosti korespondující s učebními osnovami.

Sledované hodiny měly přesně stanovený cíl, jejich složení bylo dostatečně vyvážené a pestré, úměrné schopnostem a možnostem žáků. Uspokojivá byla odborná úroveň slovních komentářů vyučujících, přínosem byla instruktáž k procvičování obtížných úseků a pokyny pro domácí přípravu. Žáci byli vhodně motivováni instruktivními ukázkami učitelů, z nichž někteří užívali i klavírní hry ke korekci intonace, rytmu i tempa.

Úroveň výuky hry na smyčcové nástroje hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou.

Výuka hry na nástroje dechové dřevěné

Hospitace proběhly ve všech nástrojových skupinách. Výuka hry na dřevěné dechové nástroje je zabezpečena učiteli s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Nároky kladené na žáky byly přiměřené jejich věku a schopnostem. Stupnice i všechny variace rozložených akordů byly funkčně zařazeny v úvodu hodiny. Technická cvičení i etudy byly vybrány s ohledem na přípravu přednesových skladeb. Nátiskové i dechové problémy učitelé vysvětlovali v průběhu hodiny a v některých případech zařadili do výuky také ukázkovou hru části studované skladby. Žáci vyšších ročníků byli vedeni k samostatnému hudebnímu projevu a obzvláště v kantilénách jim učitelé poskytli dostatek prostoru k seberealizaci. Použitá literatura v jednotlivých hodinách byla vybrána s ohledem na individuální schopnosti žáků a korespondovala s běžně užívanou literaturou na těchto školách.

Výuka hry na nástroje dechové žest'ové

Do inspekčního plánu byly zařazeny hospitace ve výuce všech reprezentantů této nástrojové skupiny. Všichni učitelé mají předepsanou odbornou i pedagogickou způsobilost a mnozí se sami ještě umělecky prezentují na veřejnosti. Zkušenosti z této činnosti se promítají do výuky a pozitivně motivují žáky školy. Základní návyky a dovednosti byly ve všech hodinách na velmi dobré úrovni. Sledované hodiny měly jasně stanovený cíl, který byl vždy úměrný schopnostem a možnostem žáků. Nátiskové dispozice v jednotlivých

ročnících byly upevňovány hrou stupnic a akordů, tónová kultura se projevila v přednesových skladbách a technické dovednosti byly dále zdokonalovány hrou etud a cvičení. Během hry byly žákům průběžně opravovány rytmické či dechové chyby. V jednom případě učitel vhodně zařazoval instruktivní ukázky bezchybné hry. K velkým pozitivům této školy patří, že se zde vyučuje také hře na lesní roh a tubu, které jsou v nástrojové nabídce jiných škol zastoupeny jen zřídka. Nároky kladené na žáky byly přiměřené jejich věku a schopnostem. Použitá literatura korespondovala se zařazením v jednotlivých ročnících a patří do běžně užívané literatury na těchto školách.

Výuku hry na dechové nástroje hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou.

Hlasová výchova a zpěv

Žáci byli v hodinách sólového a komorního zpěvu systematicky vedeni k správným pěveckým návykům. Řada vhodně volených dechových a hlasových cvičení byla orientována na střední hlasovou polohu a posazení hlasu do rezonance. Požadavky učitelky byly pro žáky srozumitelné a velmi často názorně předvedeny. Méně pozornosti věnovala vizuální sebekontrolu žáků v hodině i v domácí přípravě. Výběr písní byl zadáván s ohledem na věk a hlasové dispozice žáků.

Repertoár komorního zpěvu zahrnuje především dvojhlasé písně, na kterých žáci procvičují zpěv z listu a učí se vzájemné hlasové přizpůsobivosti. Návěst dvojhlasu i přes rytmickou a intonační náročnost (Martinů - Poledně) žákyně v hodině dobře zvládly. Pozitivem byl kvalitní klavírní doprovod vyučující.

Kvalita výuky hlasové výchovy je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Hudební nauka

Výuka je vedena erudovanou, zkušenou učitelkou. Byla patrná pečlivá příprava. Lekce byla proporcionálně rozčleněna a obsahovala všechny důležité složky předmětu (teoretické poučení, intonační a sluchový výcvik, pěveckou část a poslech hudby). Lekce probíhala v živém tempu, žáci byli učitelkou neustále aktivizováni a mohli uplatnit své kreativní schopnosti. Nauková část nebyla planým teoretizováním - problémy byly řešeny a poučky vyvozovány na základě živého hudebního materiálu. Probraná látka pak byla dostatečně procvičena. S poslechem hudby byly spojeny informace o skladateli a jeho skladbách, v pěvecké části zazněly zajímavé lidové písně z regionu. Všech stanovených cílů bylo dosaženo způsobem efektivním a pro žáky přístupným i zajímavým.

Výuka hudební nauky měla spíše nadprůměrnou úroveň. _____

Taneční obor

Velké věkové rozpětí žáků ve skupinách, zjištěné při poslední inspekci, bylo odstraněno. Pozitivně je hodnoceno 100% pokrytí vyučovacích lekcí tanečního oboru korepeticí. Výuku zajišťuje učitelka v důchodovém věku s dlouholetou taneční i pedagogickou praxí.

Hospitováno bylo v hodinách klasického a moderního tance. Všechny hodiny měly klasickou stavbu. Formy a metody výuky odpovídaly současnému trendu. Odborné znalosti vyučující byly na vysoké úrovni. Náročnost učiva byla přiměřená věku i schopnostem žáků, obtížnost prvků byla vyvážena uvolňovacími a relaxačními cviky.

Ve výuce byla užívána taneční terminologie. Vztah mezi vyučující a žáky byl přátelský,

otevřený. Pozitivní hodnocení učitelkou a vzájemné hodnocení žáků mělo motivující charakter.

Kvalita výuky tanečního oboru je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Výtvarný obor

Kvalitu vyučování posuzovala ČŠI u skupin, kde je výuka organizovaná v souladu s učebními plány a osnovami.

Organizace výuky a náplň učiva jednotlivých hodin odpovídá výukovým cílům. Rozsah probíraného učiva zajišťuje žákům požadované osvojení znalostí a dovedností v tempu odpovídajícím věku žáků. Rozvržení požadavků na výsledky žáků pro jednotlivé ročníky však není školou vymezen. Dostatečná pozornost je věnována výuce výtvarných technik, nácviku výtvarných vyjadřovacích prostředků i ztvárnění představ, myšlenek a pocitů ve všech předmětech. Náměty, techniky a formy práce jsou vhodně voleny vzhledem k věku žáků. Používaný způsob motivace je pro většinu žáků účinný. Při výuce a hodnocení jsou uplatňovány správné didaktické zásady včetně respektování osobitého projevu žáků. Vhodně je zařazována skupinová práce. Velmi kladně hodnotí ČŠI formy výuky, kdy žáci po zvládnutí základů technik zpracovávají v určitých časových úsecích zvolené téma různými technikami (tematické řady) za odborného vedení učitelů. Žáci jsou při tomto způsobu motivováni vizí hotového a dotaženého díla, jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti a systematickosti.

Vyučování výtvarného oboru je kvalitní ve všech předmětech přípravného stupně, I. i II. stupně základního studia, proto je hodnoceno jako spíše nadprůměrné.

Vzdělávání ve všech oborech, které ČŠI sledovala a hodnotila, je prováděno kvalitně po stránce odborné i didaktické.

Kvalitu vyučování v kontrolovaných oborech hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Výsledky vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni ve všech sledovaných oborech. U žáků výtvarného oboru jsou prokazatelně formovány správné postoje k volnému i užitému umění. Archivované práce mají většinou dobrou úroveň, v některých případech jsou vynikající a svědčí o mimořádně kvalitním vedení talentovaných žáků. Projevy žáků negativně ovlivněné komerčními vlivy se objevují v minimální míře. Velmi pozitivně hodnotí ČŠI výsledky žáků literárně dramatického oboru v nově nastudovaném pohádkovém představení. V náročnosti hlavních postav žáci prokázali nejen talent, ale i skutečnost, že jsou kvalitně vedeni v oblastech mluveného projevu, zpěvu a jevištního pohybu.

Kvalitní výsledky výuky dokladuje úspěšnost žáků v soutěžích MŠMT ČR. Žáci se pravidelně umísťují v oblastních kolech. V loňském školním roce získala žákyně pěveckého oddělení 3. místo v ústředním kole národní soutěže. Žákyně literárně dramatického oboru se stala laureátkou soutěže Wolkerův Prostějov.

Příprava žáků na studium ve středních a vysokých uměleckých školách je celkově základní uměleckou školou dobře zajištěna. V tomto školním roce byli přijati tři žáci na

konzervatoř - obor hudba a zpěv. Žáci výtvarného oboru úspěšně vykonali talentové zkoušky na školy s uměleckým zaměřením.

Výsledky vyučování mají nadprůměrnou úroveň.

7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školy.

Škola se významně zapojuje do kulturního života města. Společně s Městským divadlem pořádá hudební festival Prostějovské dny hudby, na jehož programu se aktivně podílejí učitelé i žáci školy. Kvalitu výuky pozitivně ovlivňují umělecké aktivity učitelů. Někteří jsou členy komorního orchestru Collegium musicum, Pěveckého sboru moravských učitelů a sboru Vlastimil. Významná je publikační činnost pedagoga hry na kytaru. Škola pořádá řadu koncertů, výstav a představení, spolupracuje s dalšími školami v regionu a udržuje kontakty s hudební školou v dánském Arslev.

Aktivity školy ovlivňující výchovně-vzdělávací činnost jsou hodnoceny jako nadprůměrné.

ZÁVĚRY

- Škola má vzhledem ke zvolenému výchovně-vzdělávacímu programu dostačující materiálně-technické vybavení.
- Vzdělávání žáků, které bylo ČŠI kontrolováno, je zajištěno odborně a kvalitně.
- Žáci jsou úspěšní v soutěžích a při přijímání na střední i vysoké školy uměleckého směru.

Podmínky a průběh vzdělávání jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

Doporučení:

- ČŠI doporučuje rozvržení požadavků na výsledky žáků pro jednotlivé ročníky nehudebních oborů - vymezení, čeho má žák v jednotlivých ročnících studia dosáhnout.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu N. Ostřanská v.r.

Ant. Bařinka v.r.

Libor Buchta v.r.

S. Juchelková v.r.

M. Straka v.r.

V Olomouci dne 25. 3. 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzala dne 13. 4. 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Eliška Kunčíková v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel= MÚ Prostějov	99-04-26	132 167/99
Školský úřad: ŠÚ Prostějov	99-04-26	132 168/99

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
